

**Rapport från projektet
“Komponera elektroakustisk musik (eam) på gymnasium”**

Projektledare / Lärare: Rolf Enström

Plats: Stockholms Estetiska Gymnasium
Trekantsvägen 3 117 43 Stockholm
08 - 709 22 70 Fax 08 - 730 52 53
info@stockholmsestetiskagymnasium.se
www.stockholmsestetiskagymnasium.se/
www.ljudteknik.nu

Tid: 2005-01-31 till 2005-02-11 – skolans projektveckor

Deltagare: 6 elever ur årskurs 2 med tillvalet “Arrangering / Komposition”
5 flickor, 1 pojke

Inbegripna lärare: Magnus Lange / ljudteknik, Christoffer Elg / Komposition

-

Bakgrund

Under tidiga våren 2004 började samtalen kring om och hur vi skulle kunna driva projektet på skolan. Förutsättningarna var att skolan var utrustad med inspelningsstudio, arbetsstationer med mjukvaran Logic Audio på Macintoshdatorer och att eleverna som skulle delta i projektet var kunniga i ljudhantering.

De här kanske lite snäva villkoren uppfylldes på alla punkter, varför vi genast kunde börja planera tidpunkten för projektstart. I slutet av våren var skolans arbete planerat och det visade sig att projektveckorna i februari 2005 var den ideala lösningen. Projektveckorna på skolan är till för att flera projekt ska kunna löpa samtidigt och redovisas i slutet av perioden. Vårt projekt “Att komponera elektroakustisk musik ” kom att bli en av de aktiviteter som skulle kunna väljas av eleverna.

Deltagarantalet sattes till 6 stycken för att alla elever måste kunna ha tillgång till arbetsstationer samtidigt för att det ska kunna bli resultat.

En del diskussion kring det dilemma som uppstod då fler skulle kunna vara intresserade och hur urvalet skulle göras ledde till att vi tänkte oss att jag skulle ta en större grupp och ur den erbjuda / välja ut deltagare till februariveckorna. Efter hand verkade det emellertid fungera med att läraren i ljudteknik – Magnus Lange gjorde urvalet efter att ha presenterat projektet.

-

Genomförandet

De första dagarna blev intensiva då det gällde att komma igång snabbt med repertoirelyssning varvat med mer ingående nedslag i min egen musik samt att lära känna GRM-Tools – ett insticksprogram med ljudbearbetningar ursprungligen framtaget vid Franska Radions EAM-Studio.

Ur resultaten av de uppgifter jag gav under perioden kunde jag utläsa att eleverna var mycket kunniga i programmet Logic Audio. En av uppgifterna under andra veckan var att göra en kort etyd på cirka en minut i processform. Eleverna kunde välja att arbeta med motsatser – etyden skulle exempelvis börja gles och gå över till tätare strukturer. De hade att välja mellan att arbeta i grupp eller enskilt. En elev satt under många timmar och komponerade en etyd som kom att spelas i ett inslag i “Mitt i musiken” i P2 veckan senare, då både jag och eleven – Fanny Högberg - också intervjuades om projektet på skolan. Denna etyd kom också att finnas med i en film andra elever på skolan arbetat med.

På detta sätt kom eleverna att få ett begrepp om hur det går till att tänka i termer av att komponera elektroakustisk musik och till och med få en överblick av processen från ett s.a.s. “från-ax-till-limpa-perspektiv” genom radioframförandet och filmmusikanvändningen av elevens opus.

-

Synpunkter

Att komma in under en begränsad period är idealiskt ur många aspekter:

materiella resurser som datorer och studiotid kan vikas helt för projektet
eleverna får en intensiv genomgång och får möjlighet att bekanta sig med
kompositionsprocessen utan att för höga krav ställs
tonsättaren kan planera in en dylik period utan att behöva binda upp sig terminsvis

Att eleverna inte kommit i kontakt med ny musik av detta slag kan vara besvärande då det uppstår en kollision mellan den musik eleverna “anser vara musik” och detta nya. Speciellt är problematiken kring rytm aktuellt – att det i ny musik saknas rytm på det sätt de flesta är vana att uppleva den. Klangproblem och formproblem är egentligen enklare att hantera då man kan använda sig av enkla pedagogiska metoder för att vinna förståelse för dem.

Här finns ett skriande behov av att sätta till pedagogiska resurser på att presentera ny musik för ungdomar utan krav på att de ska skapa själva. Tonsättarträffar – på samma sätt som sker när författare reser ut i skolorna och berättar om sina alster skulle vara en enkel startpunkt för att bereda marken för liknande projekt på gymnasieskolan.

Rolf Enström
2005-03-07